Ն՝. 4163 1879, ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ · 18 ՇԱԲԱԹ ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ ԱՌԱՎՈՏ ԱԼԱՅԴՐԱՆՆԻ. 30 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ ՇԱԲԱԹ Ն՝. 4163

ԳԻՆԸ

Իսթանպոլ իչին
Պիր սէնէ, 10 մէճիտ
Ալթը այ, 5 »
Իւչ » 2 ½ »

Թաշրալար իչին
Պիր սէնէ, 12 մէճիտ
Ալթը այ, 6 »
Իւչ այ, 3 »

Բոսֆոր իւճրէթի սիկէ այիտ տիր։

Պիր նիւսխէ 1 ղրշ. մէճիտ

Ազգասիրի Էջերեան

ԻՂԱՆԼԱՐ

Պրինճի տէֆթա իչին տարեր 3 ղրշ։ Իրինճի տէֆթա 2 ղրշ։ Իւչինճի տէֆթա 1 ղրշ։

Բրանտրրանա գօնտրմա եան իրանաթ ու իրիթ բամբրանաթերը 5 ղրշ։ Մէրթուպլար Կ. Պ. Փանոսեան խմինէ եազըլըր։

Իսթանպոլտա, Գալաթա, Բէյնչէնպիհ-սպաղա բրընտա Իրսի խանընտա Ն՝. 41։

١٢٩٦ ١٤ ՇԷՎՎԱԼ

ՄԻՆԱՏԻՒ ԷՐՃԻԵԱՍ

١٢٩٥ ԻԼՈՒԼ. ١٨

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Լօնտրա, 27 սեպտ.

Սրալ Թոպճասը մէսէլէսինին, պու իլ իչին հոկտեմբեր 27 տէ Սիլիսթրէտէ իշթիմա իտէէք օլան Թահտիտի հուտուտ գօմիսիօնընտա ֆասլ օլընմասը հաղգընտա Ռուսիա Թարաֆընտան վագը օլան Թէլլիֆի, տէվլէթլերին քեռֆիֆէսի ճանիպինտէն գապուլ իտիլտիյի, Վիէննատան Թէլէկրաֆլա Թայմա իչար օլունուեօր։

Գահիրէ, 27 սեպտ.

Մօնիթէօր էժիբսիէն նամ բէսմի զազէթա, կօրսոն բաշանընն Հապէշէ մէմուրիէթի, հիւքիւմէթը Մըսըրիէնին, հէմճիվարլարբլյա խոշ կէշինմէք արզուսինի Թաստիգտէն պաշգա պիր մադսէտէ միւպթէնի պուլունմատըղընը պէէան իտիեօր։

Պիւքրէշ, 27 սեպտ.

Մէճլիսի մէպուսանընն եէտի շիւպէսինտէն ալթընը, դանոնը Լասսինին Թէքրար կէօզտէն կէշիրիլմէսի հաղգընտա ճանիպի հիւքիւմէթտէն արզ օլունան լայիհանը պաղը Թատիլաթ իլէ գապուլ իյլէմիշ տիր։

Բարիս, 26 սեպտ.

Ինկիլթէրրա զրալիչասը Վիքթօրիա հազրէթլերինին, Ավստրիա իմբէրաթօրունա պիր նամէ Թահրիր իտէրէք, խարիճիէ մագամընընն, պարօն տը Հայմէրլէէ Թէվճիհինտէն տօլայը միշարիէյհի Թէպրիք իթմիշ, էվ պու Թէվճիհ սէպէպի իլէ Ավստրիա իլէ Ինկիլթէրրա պէյնինտէ մէվճուտ օլան հիւսուսի մինասէպաթընը դուրուլմէք պուլատաղընը պէէան իյլէմիշ օլտուղունու Ժուրնալ տէ Տէպա զազէթասը եազըեօր։

Գահիրէ, 26 սեպտ.

Բէշավէրտէ զօլէրա իլէթի զուհուր իթմիշ տիր։

Գահիրէ, 26 սեպտ.

Կօրսոն բաշանընն, Հապէշ բուէսասըյլա մուգու պուլան միւլագաթը նէթիճէսի մուճիպէ մէմնունիէթ տիր։ Հապէշլիէր Մըսըր հուտուտընտա թուրթուղլարը մէվզիլարը թէրք իթմիշլէր տիր։

Լօնտրա, 26 սեպտ.

Պուլղարիսթանտա թուրուգը ասքէրիէ թէսիսինէ տայիր օլարագ տէվլէթի Սիլեէ թարաֆընտան վագը օլան թէքլիֆի, Պուլղարիսթան թահտիտը հուտուտ գօմիսիօնընդա գապուլ իթմիկինի թայմս պէէան իտիեօր։

Վիէննա, 25 սեպտ.

Մէմալիքի շահանէսէ իտարէյի տիւէլիէէ թէշքիլի հաղգընտա բրէնս Պիսմարգ թարաֆընտան տէվլէթի Սիլեէ սէֆիրի Էսհէմ բաշա հազրէթլերինէ պիր ըլան թէպլիղ օլընըղընա տայիր օլարագ թահգիգաթ զազէթասը թարաֆընտան նէշր օլունան պէնտ պիէսաս տը։

Միւսիւ Թրիդու, պու կիւնքի թարիխի պիր զըթա էմրնամէ իլէ թէհէրանա էլչի թայինին օլընմըշ տը։

Ս. Բէթրսպուրկ, 26 սեպտ.

Պուլղարիսթան վէ Ռումանիա հուտուտընն նօգթայի իպթիտասընը թայինին իթմէնէմէմուր օլան գօմիսիօնընդա, հոկտեմբեր 27 տէ Սիլիսթրէտէ թէճէմմիւնին Ռուսիա հիւքիւմէթի թէքլիֆ իթմիշ տիր։

Տէվլէթլերին իշպու թէքլիֆի գապուլ իթտիքլերի զանն օլունուեօր։

Լօնտրա, 26 սեպտ.

Թայմս զազէթասընա Վիէննատան աթիտէքի թէլէկրաֆնամէ քէշիտէ օլընմըշ տը։

«Բրէնս Պիսմարգընն, նէքտիկէրլինի միթեագըսէն տէվլէթի Սիլեէ վէ Իթալիա սէֆիրլերի իլէ վուգու պուլան միւզաքէրաթ մուճիպը մէմնունիէթ պիր սուրէթտէ ճէքէեան իթմիշ տիր։

«Ավստրիա իլէ Սիմանեանընն իթթիֆագը տէվլէթը Սիլեէնին, Պէրլին մուահէտէսի իլէ Մէէսիս օլունան մէվզիին թէսպիտ օլընմա եաճաղընա պիր թէէմինաթը միւնզամմէ տիր։»

Պէրլին, 26 սեպտ.

Բէթրսպուրկտան եաղընան նիմ բէսմի պիր մէքթուպ, գօնթ Շուվալօֆ, պէօյիւք Պուլղարիսթան թէէսիսի հաղգընտա օլան Ռուսիա բանը իչին Սիմանեանընն մուավէնէթինի թալէպ իթտիյի, էվ պու մուավէնէթ տիրիլ օլընտըղը ճիհէթլէ բրէնս Կօրչագաֆընն, պունտան պահս իթտիյի սըրատա, «չիմտի Սիմանեա իլէ պալգ վիրէճէկիմիզ գալմատը» տէտիկինի պէէան իտիեօր։

Կազէթ տը լ'Սիմանեը տիւ Նօր զազէթասը պու կիւնքի նիւսխէսինտէ պունա ճէվապ օլարագ գօնթ Շուվալօֆընն, պէօյիւք պիր Պուլղարիսթան թէէսիսի հաղգընտա օլան Ռուսիա բանը իչին հիչ պիր վագըթ Սիմանեանընն մուավէնէթինի թալէպ իթմէտիկինի, էվ պու մէսէլէ տօղրուտան տօղրուա Ռուսիա էվ Ինկիլթէրրա պէյնինտէ միւղաքէրէ օլունուպ, Բէթրսպուրկ էվ Լօնտրա գալինէլէրի պէյնինտէ իթթիֆագ էսասը գարարկիր օլտուգտան սօնրա Պէրլին գոնկրէսինին իճթիմանինէ տավէթ օլընտըղընը եազըեօրլար։

Ս. Բէթրսպուրկ, 26 սեպտ.

Տանիլիէ նաղբը, Բիւսքի Բրավատի նամ զազէթահա պիրինճի պիր իխթարնամէ իրսալ իթտիկի կիպի, տիկեր իքի զազէթանընն սօգաղտա սաթըլմասընը մէնն իյլէմիշ տիր։

Բարիս, 28 սեպտ.

Լիսպէրթէ զազէթասը, մարքի տը Սալիսպուրինին, Տիէբաէ միւսիւ Վատինկթօն իլէ վագը օլան միւլաղաթընտա, Ինկիլիզ տիրիսմասինինին, Տէրբիսատէթտէքի մէսայիսի, Պէրլին ահտնամէսինտէ թայինին օլունան արաղինին, Եանեա հաղգընտա հիչ պիր իսթիմանա իտիկմէքսիզին Եունանա թէրքինէ մէյեալ օլաճաղընը, միւշարիէյհ միւսիւ Վատինկթօնա թէէմին իյլէմիշ օլտուղունու զանն իտիեօր։

Սոֆիա, 29 սեպտ.

Պուլղարիսթան բրէնսի, Ռումանիա բրէնսինէ գիզիթա վէրմէք իւզրէ հարէքէթ իյլէտի։

Սիմլա, 29 սեպտ.

Ժէնէրալ Բօպէրթս պիր պէեանանամէ նէշր իտէրէք պունտա Ինկիլիզ ասքէրինին Քեռապուլը զապթ իթմէք իչին եօլա չըղաճաղընը պիլտիրմիշ տիր։

Ժէնէրալը միւմայիլէյհ իշպու պէեանանամէտէ, ասայիշի իսլալ իթմէէէն էհալիէ վէ Քեռապուլտաքի Ինկիլթէրրա սէֆարէթխանէսի իւզէրինէ վագը օլան հիւճումա իշթիրագ իթմէէէնէրէ, ասայիշի իսլալ իթմէմէլէրինի թավսիէէ իտիպ, իշպու պէեանանամէնին նէշրինտէն սօնրա էլինտէ սիլահ օլարագ թութուլանլարա տիւշմէն նազարը յլա պագըլըպ օ եօլտա մուամէլէ իտիլէճէյինի պիլտիրիեօր։

ԱԺԱՆՍ ՐԷՕԹԹՐ

Բէյթա, 27 սեպտ.

Մաճարիսթան իլէ Խըրվաթիսթան միանէսինտէքի մինասէպաթը մալիէնին, Խըրվաթիսթան էեալէթ մէճլիսիլէ միւզաքէրէսի իչին Մաճարիսթան մէճլիսի մէպուսանը թարաֆընտան թայեին օլունան մուրախասալար, մալիէ մուդաֆէլէնամէսինին թատիլի թէքլիֆի իլէ պէրապէր Խրվաթիսթան մուրախասալարընընն թալէպ իյլէտիքլերի մըխթարիէթը իտարէ իլէ ասքէրի պիր նայիհէնին Խըրվաթիսթանա իհզաղ թէքլիֆաթը չաեանը գապուլ օլմատըղընը պէէան իյլէմիշլէր տիր։

Լօնտրա, 27 սեպտ.

Թրանսվալ (Աֆրիգատա տըր) էհալիսի օլան Պոարէսլէր Գաբ Թօվն վալիսինէ պիր արզըհալ թագտիմ իտէրէք մէմլէքէթլերինտէ ուսուլը մէշրութանընն թէէսսիսինի թալէպ իյլէմիշլեր տիր։

Թրանսվալտա ազիմ հէեէճան մէվճուտ օլուպ, պիր ֆըրգա տախի իսթիֆալը իտարէ թալեպ իյլէմէքտէ տիր։

Սէրպէսթի թարաֆտարը օլան զազէթալար, Աֆղանիսթան մուհարեպէյի ճէսիտէսինին մէսարիֆի, Հինտիսթան պիւտճէսինէ թահմիլ իտիմէէէրէք Ինկիլթէրրատան թէսվիք իտիմէսինի իլթիզամտէ միւթթէֆիգ օլուպ, աքսի հալինտէ, զաթէն վէրկիւլեր թէհամմիւլ ճունմաեաճագ տէրէճէտէ օլան Հինտիսթան էհալիսի միանէսինտէ պիր հէեէճանը էհալի զուհուրինի թախմին իտիեօրլար։

Բէթրսպուրկ, 27 սեպ.

Ռուսիա զազէթալարը, Գօլճա էեալէթինին Զինէ թէրք օլընըղընա սոսյիր օլան մուահէտանն պահս իյլէտիքլերի սըրատա էեալէթը մէզքիւրէն Ռուսիաեա լաղըմ օլան պիր զըսմը ազիմի Ռուսիա թարաֆընտան ալը գոնըլմըշ, էվ Զին հիւքիւմէթի վիրէճէյի թազմինաթտան մատտա պազարլարընը Ռուսիա թիճարէթինէ քիւշատ իտէճէկինի թահիւս իյլէմիշ օլտուղունու պէէան իտիեօրլար։

Լօնտրա, 28 սեպտ.

Սթէնտըրտ զազէթասը, Ռումէլի միւհաճիրինի իսլամիէսինին ահվալինտէն պահսլէ տէեօրքի «Պուլղարիսթանտա պուլունան Միւսիսիմանլարտան պինդերճէ Տօպրուճաեա հիճրէթ իյլէմէլերի, քէնտիլերինին Պուլղարլար թարաֆընտան սուլի մուամէլէեէ տիւշար օլմագտա պուլունտուղլարընա սէնէտ օլապիլիր. Տօպրուճաեա իսէ, միւհաճիրլեր էհալի թարաֆընտան հիւսնի սուրէթտէ գապուլ օլընմագտա տըրլար։»

Աժանս Բէօթթը դումբանեաընընն Տէրբիսատէթ վէքիլի տօքթօր Էնկլէնտէր թարաֆընտան մաթպաամըղա թէպլիղ օլունան թէլէկրաֆնամէլեր տիր.

Լօնտրա, 29 սեպտ.

Ինկիլթէրրանընն իհթարը իւզէրինէ, Պապը Սալ, քէնտի խըտմէթինտէ միւսթահսէմ օլան պիր էճնէպի զապիթինի, Այսոստա զուհուրա կէլէն գարըշըղլըգլար իլէ ումումէն իսլամ մուհաճիրլերինին ահվալի իւզէրինէ իճրայի թէսգիդաթ վէ թահգըգաթ իյլէմէք իւզրէ, Ռումէլիի Շարգիեէ կէօնտէրմէքլիկի թասմիմ իթմիշ իսէ։ Ցագաթ պու քէրրէ, Ռումէլիի Շարգիտէ էֆքեարը սամէնին հէեէճանընտան օլայը, Ռուսիա տէվլէթի թարաֆընտան վուգու պուլան թէպլիղաթ իւզէրինէ, օրանա պիր գօմիսէր կէօնտէրմէք թասավվուրաթտան վաղ կէչմէքլիկի, քէղալիք վիլայէթի մէզքիւրէէէ մուհաճիրինի սայիրէ կէօնտէրմէքլիկի մուվազդաթէն տուրտուրմասը միւնասիպ կէօրմիշ օլտուղունու, Ինկիլիզ հիւքիւմէթինէ պիլտիրմիշ տիր։

Լօրտ Սալիզպուրի, Սուսամ էհալիսի մէպուսլարը գօմիթէսինին, աեան մէճլիսի ազասընտան օլուպ, ազլի թալեպ իտիմէքտէ օլան սէօրթ նէֆէր ազա ալէյհինտէ վուգու պուլան իսթիաալարընընն գապուլ օլունմասը իչին, նէզտի Պապը Սալտէ Ինկիլթէրրանընն միւսաիէլէսինի թալէպ իթմիշ օլտուղունու խապէր ալմըշ տըր։

Ղազէթալար, Մ. Թրիդունուն, Ֆրանսա թարաֆընտան թէհրան սէֆարէթինէ նասպ ու թայինին օլունտուղունու խապէր վէրիեօրլար։

Լօնտրա, 29 սեպտ.

Լօրտ Սալիզպուրի իլէ Մ. Վատինկթօն պէյնինտէ վուգու պուլան միւշաղաթտա, Մ. Վատինկթօն, Պապը Սալ իլէ Եունան տէվլէթի միեանընտտ պիր իթիլադ հուսուլինէ մանի օլանմըշբիւլաթ իւզէրինէ լորտը միւշարիէյհին նասղարը տիզգաթընը տավէթ իթմիշ, էվ

ԻՆՔՆԱԿԱՆ ԼՐԱՏՎՈՒ

Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներ. Նիւ Յորքի Հայ Գաղութի Ազգային Խորհուրդի նախագահ Տիգրան Գալուստեանի հրաւէրով, Նիւ Յորքի Հայ Գաղութի Ազգային Խորհուրդի ներկայացուցիչներ Գարեգին Ա. Կաթողիկոսի հետ հանդիպեցան Նիւ Յորքի Հայ Գաղութի Ազգային Խորհուրդի նախագահ Տիգրան Գալուստեանի հետ։ Հանդիպումը տեղի ունեցաւ Գարեգին Ա. Կաթողիկոսի նստավայրում։ Հանդիպմանը ներկայ էին Նիւ Յորքի Հայ Գաղութի Ազգային Խորհուրդի անդամներ։

Հանդիպման ընթացքում քննարկուեցան հայ գաղութի ներկայ վիճակը, ազգային կեանքի զարգացման հեռանկարները, հայրենիքի հետ կապերի ամրապնդման հարցերը։ Գարեգին Ա. Կաթողիկոսը գնահատեց Նիւ Յորքի Հայ Գաղութի Ազգային Խորհուրդի գործունէութիւնը եւ կոչեց միասնութեան, փոխադարձ յարգանքի եւ համագործակցութեան ոգի։

Հանդիպմանը մասնակցեցին նաեւ Գարեգին Ա. Կաթողիկոսի հետ ուղեկցող անձանց։

Հանդիպումը անցաւ ջերմ մթնոլորտում եւ նշանակալի է համարուեցաւ սփիւռքի հայ գաղութների միասնութեան եւ համագործակցութեան տեսանկիւնից։

ԹԷՎՃԻՀԱՆ

Հալէպ վիլայէթի վալիսին, պիրինճի գօմիսէրլիք իհտէսինտէ գապմագ իսթէրլէ, Դասթամանի վիլայէթի վալիսի սապէդ Սայիտ բաշա հազրէթլերինէ.

Դասթամանի վիլայէթի վալիսին, Հալէպ վիլայէթի վալիսի սապէդ Ղազի բաշա հազրէթլերինէ թէվճիհ պուրուլմուշ տուր։

Կէչէն բէնճէնպիհ կիւնիւ վուգու պուլան շիտոէթի ֆուրթունա էնա-սքնտա, Տէրիսաատէթէ կէլմէ.քտէ օ-լան Լիչիէ նամ Ինկիլիզ վաբօրու Դա-րա պրունտա գարաեա տիւշմիւշ, վէ անճագ ինսանճա թէլէֆաթ վուդու պուլմամըշ տըր։

—Միւսիւ Ժօրժ Զարֆֆինին մախ-տումինին, Իսթանպօլ պանգասը տի-րէ.քթօրքնքն քերիմէսիյէ էմրը իղտի-վամը Հէյպէլի ատատա իճրա օլընտը-ղընը էվվէլիսի կիւն.քի նիւսխէմիզտէ եաղմըշ իտիք։ Մէսմուէ կէօրէ, միւ-մայլէյհ միւսիւ Զարֆֆի, մախտումինէ հէտիեէ օլարադ 20 պին լիրա իհտա իյլէմիշ տիր։ Պիր բիվաեէթէ նէզարէն, Զարֆֆի վէ դումբանեասը պանգասը կէչէնտէ, սէնէ պիլան չոսունու թանզիմ իյլէմիշ վէ սաֆի քեար, 900 պին լի-բաեա պալիշ օրմուշ վէ շիրքէթին խբտ-մէթինտէ պուլունան պէօյիւք մէմուր-լարա, քնարտան հիսսէ վիրիլմէք ա-տէթը գատիմէսինտէն օլտուղունտան, մէմուրինի միմայիլ.յհիմին հիսսէլէ-րինէ պիր մէպլաղը քիւլի, վէ հաթ-թա պիրինէ օն պին լիրա իսապէթ իյ-լէմիշ տիր։

—Թալէպէտէն Ֆիլիպէլի Ապտիւլ Բահման էֆէնտինին, սալթանաթը սէ-նինէ ալէյհինէ պաղը կէօնա հարա-քնաթ ու թէչէպպիւսաթը, իսարէյի էօրֆիեէ տիվանը հարպընճա թէհագ-դուգ իյլէտիկինտէն, մերգումքն օն իքի սէնէ միւտտէթլէ Սթանքէօյ ճէզիրէ-սինտէ գալէապէնտ իտիլմէսինտէ, տի-վանը մէզքիւրճէ դարար վիրիլիպ իճա-պը իճրա օլընմըշ տըր։

—Դրպրբա հիւքիւմէթի, էհալինին պու սէնէ իչին թօխումուզ զախիրէեէ միւհթաճ օլաճագլարընը անլատաղընա պինտէն, մըգտարը վաֆի զախիրէ թէվ-զիինէ դարար վիրմէշ, վէ Դրպրբտտա մըգտարը քիւլի պուղայ վէ արբա պուլունմատըղընա մէպնի, խարիճտէն զախիրէ ճէլպ օլընմասը լազըմ կէլմէշ տիր։

—Նանեատան սեպտեմբեր 12 թա-բիեի իլէ Դուրիէ ա'Օրիան ղազէթասը-նա եազբեօրլար.

Կէչէն հաֆթա սէ.քսէն գատտար հայ-տուտ, Զակօրատտա քեայնն Բախէնգօ գարիէսինէ կիրէրէ.քտ խանէլէրի եաղմա-եա վիրմիշլէր վէ ղէնկին ֆամիլեալար-տան պիր մըգտար ագճէ ալմըշլար տըր։ Հայտուտլարքն սէրկէրտէսի օլան Լէօ-նիտաս, ըէֆիղլէրի խանէլէրի եաղմա-իթտիքլէրի սըրատա քէնտիսի աթա սիւար օլտուղու հալտէ քէօյիւն սօ-դագլարընը տօլաշմադտա իտի։

Եէվմը մեզքիւրտէ, օրտունքն խբտ-մէթինտէ պուլունան պիր էճզաճը, պէ-բապէրինտէ, իւչ նէֆէր զապթիեէ պուլունտուղու հալտէ Եանեատան Կրէ-պէնաեա կէթմէ.քտէ իքէն, եօլտա հայ-տուտլար էճզաճքընը իւղէրինէ հիւ-ճում իտէրէ.ք սոյմուշլար վէ պատէ-հու սալը վիրմիշլէր տիր. մերգումքն պէրապէրինտէ պուլունան իւչ նէֆէր զապթիէլէրի դաթլ ու թէլէֆ իթմիշ-լէր տիր։ Օրատան Սէլիչա նամ քեօյ կիտիսպ պիր չօգ քէօթիւլիւքլեր նաբ-մըշլար տըր։

Պիլմէյլէր քի հիւքիւմէթը մահէլլի-եէ նէ սէպէպէ մէպնի հայտուտլարը գօվալամադտա պու տէրէճէ կէվշէ.քճէ տավրանըեօր. հայտուտլուղուն էօ-նիւնիւ ալմադ իչին Ուլամէլը տաղլէրին մէհարէթ ու մալիւմաթքնտան խթի-ֆատէ իտիրմէսի ղըմնընտա վադը օլան թէքլիֆլէրէ գուլադ ատմամադտա տըր։

—Կէօրիւնիւր քի, Պուլղար իմարէ-թինին էն զիեատէ սարքը զիհին իթ-տիկի մէվատտան պիրի տէ, մէարիֆին թէվսիի մատտէսի տիր։ Ավսթրիա վիւ-քէլաեը սապգադաքնտան Դօնսթանթին Զերէցէ.քին մախտումի օրուպ, պու կիւն-քի կիւն Պուլղարիսթանքն մէարիֆի ու-մումիեէ միւտիրիեէթինէ թայէին օրու-նան զաթ, մէ.քթէպլէր հագդընտա պիր գանուն լայիհասը գալէմէ ալմըշ տըր քի, պաշլըճա միւնտէրիճաթը պէրվէճ-հի աթի տիր. «Մէարիֆ, քեաֆֆէ.յի Պուլիարլար իչին մէճճանէն վէ մէճ-պուրի տիր։ Պու մէճպուրիեէթին տէ-վամը, գարիեէլէրտէ ալթը, վէ չէհիր-լէրտէ սէ.քիզ սէնէ տիր։ Հէր դասա-պա, ադալի իւչ պիրինճի տէրէճէսի օլարադ, քէնտի մէսաբիֆիյլէ պիր մէ.ք-թէպ քիչատ վէ իտարէ իտէճէ.ք տիր։ Հիւքիւմէթ իսէ, պիլճիւմէ մուհիմմ մէրքէզլէրտէ իքինճի տէրէճէսի մէ.ք-թէպլէր, վէ քեաֆֆէ.յի չէհիրլէրտէ ժիմնազլար, եիւքսէ.ք մէ.քթէպլէր վէ թիճարէթ մէ.քթէպլէրի աչմաեա մէճ-պուր օլաճադ տըր։ Նէհիրլիկեր քէնտի մէսաբիֆլէրիյլէ, սանատաթ վէ զիրաաթ իչին օրթա տերէճէտտ մէ.քթէպլէր քիչատ իթմէ.քլիկէ տավէթ օլունաճագ-լար տըր։ Հիւքիւմէթ եաղքն վադքթտա պիր տար իւլ իւլում, իքի լիսէ, տէօրթ միւտերրիս մէ.քթէպի, վէ տէօրթ իլմի իլահի մէ.քթէպի քիչատընը տերիւհատ իյլէմէ.քտէ տիր։ Հիւքիւմէթին, միւմ-քիւն սուրէթտէ սիւրաթլէ թէէսսիս իթմէ.ք նիհէթինտէ պուլունտուղու մէ.քթէպլէրտէն, Սօֆիատա վէ Թըրնո-վատա իքի թանէ դըղլար մէ.քթէպի, վէ Քէօսթէնտիլ իլէ Վարնատա իքի թանէ սանայի մէ.քթէպի քիչատ օլու-նաճաղը իչար գըլընմադտա տըր։ Պու լայիհա, իչպու աեքն իչինտէ աչըլաճագ օլան Պուլղար միլլէթ մէճլիսինէ տրզ օլունուպ, հիչ շիպհէ եօգ տուր քի, իթթիֆագը արա իլէ դապուլ օլունա-ճագ տըր։»

—Սբրպիսթան թարաֆընտան թա-լէպ օլունան թազմինաթքն ճանիպը Պա-պը Ալիտէն դաթիէն ըէտտա օլընտըղընը մուգատտէմա եաղմըշ իտիք։ Պու մէ-սէլէեէ տայիր Պապը Ալինին, սիւֆէ-բայի սալթանաթը սէնիէեէ թամիմէն իրսալ պուեուրտուղու թահրիրաթքն սուրէթը միւթէրճէմէսի տիր.

Տէրիսաատէթ, 14 օգոս.

Սբրպիսթան հիւքիւմէթի, կէրէ.ք Ար-նավուտլարքն հիւճումլարընտան հու-տուտ ճիվարընտա պուլունան էհալինին տիւչար օլտուգլարը զարարլար, վէ կէ-րէ.ք մեզքիւր հիւճումլարը տէֆ իթմէ.ք իւղրէ իսթիար օլունան մէսաբիֆ իչին 1 միլեոն 906,300 ֆրանգ թազմինաթ թալէպ իթտիկինէ տայիր, Տէրիսաա-տէթտէ պուլունան սէֆարէթի վասը-թասըյլա Պապը Ալիեէ տիր թագրիր թագտիմ իյլէմիշ տիր։ Տէվլէթի Ալի-եէ, խարիճի հագդանիեէթ վէ զայրի մէսուլ օլան թէշէպպիւսը մեզքիւրտէ միւթէէսիր օլուպ, Սբրպիսթանքն թա-լէպինի գաթիէն ըէտտա իյլէր, վէ էւրօ-բա դապինէլէրինին, Պապը Ալի իլէ Սբրպիսթան արաքնտա ճէրէեանը լա-զըմ կէլէն հիսսեեաթը սուլհճուանէ վէ իթթիասլէեարանէեէ մուղայիր օլան պիր թէշէպպիւսի թագտիհ իտէճէ-լէրինէ չիպհէ իթմէյիղ։

Հուտուտքն պաղը նօգթալարընտա պուր օլաճադ տըր։ Նէհիրլիկեր քէնտի մէսաբիֆլէրիյլէ, սանատաթ վէ զիրաաթ իչին օրթա տերէճէտտ մէ.քթէպլէր քիչատ իթմէ.քլիկէ տավէթ օլունաճագ-լար տըր։ Հիւքիւմէթ եաղքն վադքթտա պիր տար իւլ իւլում, իքի լիսէ, տէօրթ միւտերրիս մէ.քթէպի, վէ տէօրթ իլմի իլահի մէ.քթէպի քիչատընը տերիւհատ իյլէմէ.քտէ տիր։ Հիւքիւմէթին, միւմ-քիւն սուրէթտէ սիւրաթլէ թէէսսիս իթմէ.ք նիհէթինտէ պուլունտուղու մէ.քթէպլէրտէն, Սօֆիատա վէ Թըրնո-վատա իքի թանէ դըղլար մէ.քթէպի, վէ Քէօսթէնտիլ իլէ Վարնատա իքի թանէ սանայի մէ.քթէպի քիչատ օլու-նաճաղը իչար գըլընմադտա տըր։ Պու լայիհա, իչպու աեքն իչինտէ աչըլաճագ օլան Պուլղար միլլէթ մէճլիսինէ տրզ օլունուպ, հիչ շիպհէ եօգ տուր քի, իթթիֆագը արա իլէ դապուլ օլունա-ճագ տըր։»

—Սբրպիսթան թարաֆընտան թա-լէպ օլունան թազմինաթքն ճանիպը Պա-պը Ալիտէն դաթիէն ըէտտա օլընտըղընը մուգատտէմա եաղմըշ իտիք։ Պու մէ-սէլէեէ տայիր Պապը Ալինին, սիւֆէ-բայի սալթանաթը սէնիէեէ թամիմէն իրսալ պուեուրտուղու թահրիրաթքն սուրէթը միւթէրճէմէսի տիր.

Տէրիսաատէթ, 14 օգոս.

Սբրպիսթան հիւքիւմէթի, կէրէ.ք Ար-նավուտլարքն հիւճումլարընտան հու-տուտ ճիվարընտա պուլունան էհալինին տիւչար օլտուգլարը զարարլար, վէ կէ-րէ.ք մեզքիւր հիւճումլարը տէֆ իթմէ.ք իւղրէ իսթիար օլունան մէսաբիֆ իչին 1 միլեոն 906,300 ֆրանգ թազմինաթ թալէպ իթտիկինէ տայիր, Տէրիսաա-տէթտէ պուլունան սէֆարէթի վասը-թասըյլա Պապը Ալիեէ տիր թագրիր թագտիմ իյլէմիշ տիր։ Տէվլէթի Ալի-եէ, խարիճի հագդանիեէթ վէ զայրի մէսուլ օլան թէշէպպիւսը մեզքիւրտէ միւթէէսիր օլուպ, Սբրպիսթանքն թա-լէպինի գաթիէն ըէտտա իյլէր, վէ էւրօ-բա դապինէլէրինին, Պապը Ալի իլէ Սբրպիսթան արաքնտա ճէրէեանը լա-զըմ կէլէն հիսսեեաթը սուլհճուանէ վէ իթթիասլէեարանէեէ մուղայիր օլան պիր թէշէպպիւսի թագտիհ իտէճէ-լէրինէ չիպհէ իթմէյիղ։

Հուտուտքն պաղը նօգթալարընտա Սբրպիսթան արաքնտա ճէրէեանը լա-զըմ կէլէն հիսսեեաթը սուլհճուանէ վէ իթթիասլէեարանէեէ մուղայիր օլան պիր թէշէպպիւսի թագտիհ իտէճէ-լէրինէ չիպհէ իթմէյիղ։

Հուտուտքն պաղը նօգթալարընտա վուգուի սահիհ իսէ, հիւքիւմէթը սէ-նիէնին սերիան մէնն իթտիկի, վէ հա-բաբեաթը մեզքիւրէնին իքի թարաֆ-տան տախի զուհուր իյլէտիյի, վէ պի-զիմ թարաֆ էհալիսինին ըէ.ք չօգ տէ-ֆա Սբրպիսթանտան կէլէն պու միսիլ-լու ֆըրգալարտան միւթէզարրուր օլ-տուղարը տախի խսթբրա կէթիրիմէ-լի տիր։ Սբրպիսթանա թէրք իտիլէն հուտուտ տախիլինտէ պուլունան էհա-լիյի Իսլամիէնին խանէլէրինէ ավտէթ-լէրինին մէնսի իչին իթթիֆաղ օլունան, վէ հալէա մէրի իւլ իճրա պուլունան թէտաապիրի չէտտէնին, Արնավուտլա-ըն պու թէճավուզաթքնա մէտտալի օլտուղու, Սբրպիսթան հիւքիւմէթի թարաֆընտան թաստիգ իտիլմէսի իգ-թիզա իտէր։

Ղաեէթ տօղրու օլան ահվալը մէշ-ըուհա իլէ թէպէտտիւլաթք սիասէ.յի ախիրէ իւղէրինէ մէմէ.քէթտէ զուհու-րի թապիի օլան հէրեէճանը վէ գա-ըբշըդլըգլար նաղարը տիդգաթա ալբ-նը, վէ հիւքիւմէթի սէնիէեէնին էմնի-եէթը ամմէ.յի մուհաֆազաեա մէճբուր օլտուղու միւթալաա օլունուր իսէ, Սբր-պիսթան հիւքիւմէթինին պու իտտաա-սը, էսասը չիւրիւ.ք պիր իտտաատան իպարէթ օլտուղու թէպէ.յնիւն իտէր։

Միւթալէաթը մէշրուհաեը, նէզ-տինտէ՝ սէֆիր պուլունտուղունուզ տէվ-լէթին խարիճիեէ նաղբրընա թէպլիղ ի-լէ, Սբրպիսթանքն իչպու վահի իտտա-սընը, տէվլէթը Ալիէնին թաստիգ վէ գապուլ իթմէմէ.քտէ օլտուղունու, Պէլ-կըրատտ հիւքիւմէթինէ իչար իթմէլէրի-նի պէեան իտինիզ։ ՍԱՖՎԷԹ

ԽԱՐԻՃԻՑԷ

ԶՈՒԼՈՒ ԳՐԱԼԸՆԸՆ ԷՍԻԲ ԹՈՒԹՈՒԼՄԱՍԸ

Զուլու դրալը Զէթիվանանքն Ինկի-լիզլէրտէն էսիր թութուլմասը հիւքա-եէսի եիւրէ.քէրէ՝թէէսսիր իտէր սու-րէթտէ տիր։ Անֆրիգա հիւքմտարլարը, պաշլարընա չօգ տէֆա սիրահօրզ ատամ-լար ճէմ իտէրէ.ք մուհարպէպեէ կիրի-չիրլեր, պունլարտա նամուս տույդու-սու տերէճէյի նիհանեէտ տիր. չէօյլէ քի, վուրուլուպ էօլիրլեր, ֆագաթ պէօյլէ նիզամսըզ սուրէթտէ վու-գու պուլուր, տէեու ճէվապ վէր-տի կէնճ դատքն, չինքի զէվճիմ, ագտը նիքահնքմըզտան պէրի տիր, պիրինճի տէֆա օլարագ, պու կիւն սապահլատքն պուրատան կիթմիշ օ-լուպ, անճագ պու ագշամ, կէճ վագթթ ավտէթ իտէճէ.ք տիր։ Ե-ըքն էլպէթթէ կէլիպ քէնտիսինի կէօրիւր, վէ պիր խայլի կիւն պու-ըատտա գալբրոքնքզ, տէյիլ մի։

—Պիր խայլի կիւն մի։ Պունուն ինթիմալի եօգ տուր ամմա, եարքն եինէ կէլիրիմ։ Անճագ, ագիզիմ Տինօրա, չուեու պանա սէօյլէյին քի, զէվճինիզ նէ իչ իլէ մէշղուլ տուր։

—Հիչ պիր իչ իլէ մէշղուլ օլմա-ընը, պիրիճիք մէշղուլիեէթի պէնի սէվմէ.ք տիր։ Մերգում. ագտը իղ-տիվաճըմըզտան էվվէլ, ըէ.ք կիւզէլ ըէսիմլեր չէ.քմէ.քտէ իտի, ֆագաթ չիմտի ըէսիմ եաբմագլըղա տախի վագթի օլմատըղընը թէէմին իտի-եօր։

—Զէնկին մի տիր։

—Զօդ չիւ.քիւր ճէնապը Հադդա, զէնկին տէյիլ տիր։

—Պու թօհաֆ, հիչ ինսան, էհլի սէրվէթթ օլմատըղը իչին, Հադդ Թէ-ալանա թէշէ.քքիւր իտէր մի։

—Էվվէթթ իտեր, չինքի պէնիմ իթթիֆատըմճա, էկէր պիզ պիչիւ.ք պիր օթէլտե, եախօտ վասի պիր սէրայտա իմբարը էվգաթ էյլէսե ի-տիր, պու քիւֆիճէ.ք էվտե օրան

մուխաթապա ալթընտա տըր։

—Հէյ վահ, նէ պիչիւ.ք տէրտ ու էլէմ կիրտապը, զէվալը Անուն-ցիոթթա, ատղրուտու զիեատէսիյլէ ատճընտճագ հայինիզ վար իմիշ, տե-եու ըէբեէլէտի Տինօրա, վէ խոշ պիր թարզտա Դարմէնին պաշընը կէօք-սինէ տօղրու կէօթիւրէրէ.ք, մէզ-պուրէնին տաղընը.դ վէ ուղուն սաչ-լարընը պիր խայլի տէֆա պուս իթ-տի։

Պիր աղ սիւ.քիւթտէն սոնրա սա-պէդ չինկի գէլէր։

—Է.յ սիզ, ագիզիմ Տինօրա, պագալըմ սիզ պանա նէ նագլ ի-տէճէ.քսինիզ, իւմիա իտէրիմ քի, նագլ իտէճէկինիզ չէ.յէրտե էսէֆ իտէճէ.ք հայէր եօգ տուր, չինքի զաթէն, սիզին եալընըզճա եաչա-աշղընըզ իտանէտ սատատէթի հալ թէմէլ թութմուշ տուր։

—Պէնիմ եալընըզճա իմարը էվ-դաթ իյլէտիկիմ խատէ, չիմտի իքի քիչիկ.ք տիր, տեեու ճէապ վերտի Դարմէն։

—Ա՛հ, սէվգիուլիմ Անուն-ցիոթա... սիզ հէմ էվվի օլմագ, վէ հէմ տէ մէսուա օլմամագ։ Տիմէ.ք զէվճինիզի սէվմէզսինիզ։

—Պէնիմ զէվճիմ, քէնտիսինէ կէօսթէրտիկիմ մուհապպէթթ ատ-լա վէ դաթեան լաեբդ տէյիլ տիր։ Մերգում էօյլէ պիր ճինաեէթ իճ-բասքնտա պուլունմուշ տուր քի, եալընըզ իչիտէճէ.ք օլանըզ, տիթ-ասինիզ... էվվէթթ, մերգում ա-տէմ էօլտի բմիւշ, վէ ֆիրար իթմիշ տիր։ Շիմտի իսէ զէվճիմ հիւքիւ-մէթթ թարաֆընտան թաստիգ ի-տիրմէ.քտէ օրտուղունտան, էօմրիւ

զում պիր ատէմ իլէ։

—Ա՛հ, պէնիմ կիւզէլ Տինօրամ, սիզին, լաեբդ օլտուղունուզ սու-րէթտէ նայիլի սատատէթ օլտուղու-նուզու իչիթտիկիմտէն տօղայը զա-եէթթ մէսրուր օլտում։ Լաքին զէվ-ճինիզ հագդընտա պանա պաղը մա-լիումաթ վերին։ Զէվճինիզ կէնճ վէ կիւզէլ տիր, վէ եիւրէկի տախի պիսսիլիթիւն սիդէ հիպա օլունմուշ տուր, էօյլէ տէյիլ մի։

—Ֆիլվագը մէրդում, պիր բրէնս կիպի կէնճ վէ կիւզէլ, վէ մէլէ.ք կիպի ֆաղիլ տիր, վէ պէնիմ.քէն-տիսինէ օրան մուհապպէթիմ դա-տար, անքն տախի պանա մուհապ-պէթթի վար տըր։

—Մութլու գրդ, էկէր սիզի տէ-ըէճէ.յի նիհանեէտ սէվմէսե խոմ, ինթիմալ տըր շու սատատէթի հա-լինիզէ հասէա իտէճէ.ք իտիմ։

—Ա՛հ, սէվգիուլիմ Անուն-ցիոթա, էկէր նայիլ օլտուղում սատ-ատէթի հալին պիր բարչասընը սիզէ իթա իթմէ.ք միմքին օլսա իտի, շու թագսիմի.քէ.յֆիեէթէ մաէլմէճնու-նէյ.յէ բաղի օլուր իտիմ։

Դարմէն պու սէօզ իւզէրինէ Տի-նօրանքն եիւզինինա էօրիւպ, իսբ-բաղը թէշէ.քքիւր էյլէտի, վէ պա-տէհու քէլամա աղաղ պիրլէ,

—Շու էմնաբսիզ զէվճինիզի թա-նըմադլըղը չէտիտէն արզու իթմէ.ք-տէ օլտուղումտան, էլպէթթէ պա-նա թագտիմ իտէրսինիզ, տէտի։

—Իչիմէ պու տինեատա հէր չէ.յ պէօյլէ նիզամսըզ սուրէթտէ վու-գու պուլուր, տեեու ճէվապ վէր-տի կէնճ դատքն, չինքի զէվճիմ, ագտը նիքահնքմըզտան պէրի տիր, պիրինճի տէֆա օլարագ, պու կիւն սապահլատքն պուրատան կիթմիշ օ-լուպ, անճագ պու ագշամ, կէճ վագթթ ավտէթ իտէճէ.ք տիր։ Ե-ըքն էլպէթթէ կէլիպ քէնտիսինի կէօրիւր, վէ պիր խայլի կիւն պու-ըատտա գալբրոքնքզ, տէյիլ մի։

—Պիր խայլի կիւն մի։ Պունուն ինթիմալի եօգ տուր ամմա, եարքն եինէ կէլիրիմ։ Անճագ, ագիզիմ Տինօրա, չուեու պանա սէօյլէյին քի, զէվճինիզ նէ իչ իլէ մէշղուլ տուր։

—Հիչ պիր իչ իլէ մէշղուլ օլմա-ընը, պիրիճիք մէշղուլիեէթի պէնի սէվմէ.ք տիր։ Մերգում. ագտը իղ-տիվաճըմըզտան էվվէլ, ըէ.ք կիւզէլ ըէսիմլեր չէ.քմէ.քտէ իտի, ֆագաթ չիմտի ըէսիմ եաբմագլըղա տախի վագթի օլմատըղընը թէէմին իտի-եօր։

—Զէնկին մի տիր։

—Զօդ չիւ.քիւր ճէնապը Հադդա, զէնկին տէյիլ տիր։

—Պու թօհաֆ, հիչ ինսան, էհլի սէրվէթթ օլմատըղը իչին, Հադդ Թէ-ալանա թէշէ.քքիւր իտէր մի։

—Էվվէթթ իտեր, չինքի պէնիմ իթթիֆատըմճա, էկէր պիզ պիչիւ.ք պիր օթէլտե, եախօտ վասի պիր սէրայտա իմբարը էվգաթ էյլէսե ի-տիր, պու քիւֆիճէ.ք էվտե օրան

թեպիմ օրմաղլար։ Նասրլ քի Զէթիվլաեօ տախի էսիր թուրթուլսուղու վաղբթ «պէնի թիւֆէնկէ տիզին» տէյի բէճա իթմիշ տիր։

Միւմիլէյհին էսիր թուրթուլմասընընը թաֆսիլաթը տբգգաթա շաեան օլսուղունատան, տէրճինի մինասիպ կէօրմիւշիւղ տիւր։

Լօրտ Ժիֆօրտ, Զէթիվլաեօնընը պուլունսուղու մահէլէ գատար պիր գլազուղ էլէ կէչիրմէք իչին պիր հիյլէ տիւշինիւպ, պաշա չբգարբը. չէօյլէ քի, միւմիլէյհին վասրլ օլսուղու խանէտէ կիճէյի կէչիրտիյինի անլաեբպ էթրաֆա քէշֆ գօլարբ չբգարբը. պունլար, իքի տէլիգանէբեա թէսատիւֆ իտէրլէր, վէ Զէթիվլաեօտան մալիւմաթ իսթէտիքլէրինտէ, տէլիգանլբլար, ասլա մալիւմաթլարբ պուլունմատըգընը, վէ միւմիլէյհին նէրէյտէ պուլունսուղունու պիլմէտիքլէրինի պիլտիրիրլեր։ Պունընը իւզէրինէ, տէլիգանլբլարբն եիւզլէրինի պաղլսեբպ, հավաեա թասլանմա պօշալթբրլար։ Տէլիգանլբլարտան պիրի դօրդարադ, «ա՛հ, դարատշբմբ էօլտիւրտիւլէր» տէյի պաղբրբը, վէ դօրդուսընտան, Ինկիլիզլէրէ գլաղուզլուդ իթմէեէ սէօղ վերիր։

Տէլիգանլը Ինկիլիզլէրէ սբդ օրմանընն իչինտէն գլաղուզլուդ իտէր, վէ օգոստոս 25 տէ չէֆֆադ վագթի արդու օլունան մահէլէ վասրլ օլուրլար։ Լօրտ Ժիֆօրտ, Զէթիվլաեօ ճիվար պիր օրմանա դաչմբշ օլմասընն տէյի գօրդարադ կէրիտէ դալան ատամլարընա խապէր կէօնտէրիր, վէ պունլարա, օրմանընն էթրաֆընը մուհասէրէեէ ալմաեա վագբթ պբրադմադ իչին, կիճէյէ պէքլեր քի կիճէլէյին Զէթիվլաեօեը էսիր թուրթուն։

Պիր պէօլուք տրակօն ասաքիրինէ դօմանտա իտէն պին պաշը Մարթէր, լորտ միւշարիլէյհին թալիմաթը իւզրէ, արդա թարաֆտան եադլաչբպ Զէթիվլաեօեը ռիրտէսթ չթմէեէ մուվաֆֆադ օլուր։

Պինպաշը Մարթէր, Զէթիվլաեօնընն պուլունսուղու դուլիպէեէ եադլաշբպ «տիշարը չբգտա թէպիմ օլ» տիմէսինատ, Զէթիվլաեօ, «խայր, պէն կէլմէմ, սէն պանա տօզրու կէլ» ճէվապընը վերիր։ Մարթէր պունա մուվաֆֆադ իթմէյիպ, էվվէլքի սէօզիւնիւ թէհտիտ եօլլու թէբրարլար, պունուն իւզէրինէ, Զէթիվլաեօ, եիւզ իսթիւ եիւրիւեէրէ գուլիպէտէն տիշարը չբգար, վէ տիշարատա քէնտիսինի տրակոն ասքէրլէրի իչինատէ պուլուր։

Ինկիլիզ ասքէրլէրինատէն պիրի, էլինի Զէթիվլաեօնընն իւզէրինէ գօյմադ իսթէտիկինտէ, միւմայիլէյհ, էլի իլէ թէհտիտամիզ պիր իչարէթ իտէրէք, վէ «Պէեազ ասքէր պանա թօգունմա» տէյէրէք կէրի կէրի կիտէր։ Պու սբրատա քէնտիսինի թիւֆէնկէ տիզմէլէրինի բիճա վէ նիհադ իտէր։ Վէ խարապ օլմուշ բայիթախթբ իւզէրինէ կէօզ կէզտիրիպ, պատէհու, էթրաֆընտա չէնպէրվարի տիզիմիշ օլան ասքէրլէրէ թէքէպպիւրլէ ատթգբ նիկեահ իտէր։ Էսիր թուրթուլսուղու սբրատա, քէնտիսինի ախզ ու կիրիֆթ իտէն ասքէրէ դօմանտա իտէն զաալթին նէ բիւթպէտէ պուլունսուղունու սիւալ իտէր։ Զէթիվլաեօ չօդ եօրկուն օլուպ ատթա պինմէնէ վէ եիւրիւմէնէ մէճալի գալմասբզընտան, միւթէհտիրրիք խասխախանէնին տրատպասընա դօնուլսրադ օրտուկեահա նադլ օլընմբշ տբր։

Զուլու հիւքմատբընընը էսիր թուրթուլսուղու սբրատա հաղբր պուլունանլար, բայիթախթբ օլան Իւլինտի շէհրինէ կէլտիքտէ սօսուդ պիր դանա կէօսթէրտիյի վագար ու աղամէթի կէօրէրէք թէհայիւրտէ դալմբշլար տբր։ Իլք տէֆա օլարադ սարայընընը վերանէլէրինի կէօրտիւյինտէ եիւզիւնտէ պիր աղ հէնէճան ալէամէթի միւշահէտ օլընմբշ տբր, պունու պիր թարաֆա իթտիկիմիզ հալտէ, սէպաթբ դալալբ թէհայեիւր օլունաճադ տէրէճէտէ պուլունմուշ տուր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՁԻՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Կայ մի ազգութիւն, միահագին ազգութիւն աշխարհիս երեսին. Զինացիները, որոնց պատմական զարգացումը շատ օտարաւոր է եղել։ Այդ ազգութիւնը իր ամբողջ պատմական ընթացքում սահմանափակված էր մնացել, յամառութեամբ աշխատել է չը յարակցել դրսի աշխարհի հետ, չը յայտնվել օտար երկիրներին և չը թոյլ տալ օտար երկիրներին էլ թափանցել իր երկրի ներսը....

Այսպիսով Զինաստանը մնացել է միշտ անշարժ, նրա արժանաւորութիւնները դարերի ընթացքում մնացին անյայտ ուրիշ երկիրներին, իսկ նրա պակասութիւնները մնացին անուղղելի, որովհետև չէին ենթարկվում դրսի աշխարհի թարմ հոսանքի, նրա առաջադէմ ոյժի ուղղիչ ներգործութեանը....

Այնուհետև մի ազգութեան յատկութիւնը՝ սահմանափակվել իր նեղ, ներքին, ազգային, աւանդական կեանքի մէջ, առանց դրսի աշխարհի հետ յարակցել ուզենալու, առանց դրսի աշխարհից նոր լոյս ընդունել ուզենալու,—անուանվում է չինականութիւն։

Այդ յատկութիւնը ունեցող ազգութիւնը պատրաստ է փոել, կորչել ոչնչանալ իր անշարժութեան, իր դեղեցկական մեռելութեան մէջ,—միայն թէ չընդունի դրսից մի որ և է զարկ, որ կարող էր խախտել իր սուրբ անշարժութեան աւանդական, մեռելային ներդաշնակութիւնը....

Գուցէ ոչ մի ազգի մէջ ազգի առաջնորդները, ազգին նոր մտքեր, նոր դաղափարներ յայտնողները, նոր վարդապետութիւն քարոզողները, ինչքան էլ թեով սակաւ լինէին նրանք, չը կրեցին այնքան անարգանք, այնքան հայհոյանք, այնքան հալածանք,—որքան Հայերի մէջ։

Գուցէ ոչ մի ազգի մէջ քրիստոնէութեան քարոզողները այնքան չը տանջվեցան, չը չարչարվեցան, որքան Հայաստանում, ազգին նուիրված, ազգին ամենահաւատարիմ քաղաքագէտները, պետական և զինուորական մարդիկ գուցէ ոչ մի ազգի մէջ այնքան չը հալածվեցան և չը մեղադրվեցան այլ և այլ ամենահրեշաւոր յանցանքների և դաւաճանութեան մէջ, որքան Հայոց պատմութեան մէջ Հայ պետական և զինուորական ամենահաւատարիմ մարդիկ հալածվեցան և մեղադրվեցան նոյն իսկ իրանց հայրենակիցներից.... Գուցէ ոչ մի ազգութիւն այնքան չէ հալածել իր հեղինակներին, իր մայրենի լեզու ստեղծողներին, որքան Հայերը հալածեցին իրանց գրական ամենաերևելի գործողներին, իրանց հայրենի լեզու մշակողներին և վերանորոգիչներին....

Հայը մի անդիտակցական անզսպելի ատելութիւն ունի դէպի ամեն տեսակ վերանորոգութիւն, դէպի իր ազգային անշարժութեան մեռեալ շէնքի ներդաշնակութեան քանդողները....

Հայը հալածում է և մեծ է. փոքր գործողին,—բաւական է որ այդ գործողը մի որ և է նոր միաք յայտնի, մի որ և է նոր ձեւ մտցնի նրա լեզուի, ընտանեկան շրջանի, գրականութեան, կամ հասարակական կեանքի մէջ։ Հայը հալածում էր Եւ. Մոսէս Խորենացուն Եւ Նաղարեանցին, Եւ Դ.ազար Փարպեցուն Եւ Նալբանդեանցին.... մի Եւ նոյն է թ՞նչ դարում էր ապրում նա....

Հայոց ազգային հանճարը պահանջում է անշարժութիւն, մեռելութիւն, չինականութիւն, նա միշտ է զղուանքով և ատելութեամբ իր շրջանի մէջ յայտնվող նորոգիչներին։

Հայը կամենում է անվրդով մնալ իր ներքին, անշարժ, մեռեալ, չինական ազգային կեանքի մէջ, նա ատում է երբ իր քնած դրութեան մէջ դրսի զարկեր են տրվում նրան....

Եւ նոյն իսկ այդ պատճառով այն Հայը որ ամենից բարձր է, որ ամենից չէ պատկանում, որ տիրացու չէ, որ աւանդական Հայ չէ, որ Զինացի—Հայ չէ, այլ մի ժամանակակից, մտաւորապէս առողջ, առաջադէմ, իր ազգը ճշմարիտ սիրող, իր ազգին ճշմարիտ բարի ցանկացող Հայ է,—նա չը պէտք է խնայի անշարժութեան մէջ մնացած իր ազգին անդադար բարոյական անխնայ հարուածներ, դրսի զարկեր տալուց....

Թո՛ղ հալածեն,—փոյթ չէ։

Դեռ բացատրելի է, եթէ ներելի չէ, երբ որ ամբոխը չինականութեան պաշտող է։ Բայց աններելի է, երբ մի հասարակական օրգան, մի լրագիր, չինականութեան քարոզող է լինում...

Հայ ամբոխին նոր զարկ, դրսի բարոյական հարուածներ հասցնելու քիչ դուռնակ է միմիայն Եւրոպայում, օտար, ուրիշ բարձր կուլտուրայի ներդործություններ։

մուհասպէթտէն ազ մուհասպէթլէ պիրի պիրիմիզի սէվգեճէք իտիք, հալ պու քի պուրատա վատի օրմանընդընատա, պիրի պիրիմիզի կէօզ էօնիւնէտէն ասլա ղայպ պիլէ իտէմէյիզ։

—Ամիզ, մէշհուր Բերվէն ֆամիլիասընա մէնսուպ օլսուղունուզ, վէ Պրբիթանիանընն էն կիւզէլ իսիմլէրինտէն պիրինի հայիզ պուլունսուղունուզ թագտիրատ, շիւպհէսիզ զէվճինիզ տախի ասբլզատէկեանատան տբր։

—Էվվէթ, զէվճիմ, դալպ վէ սբքաթ ճիհէթիյլէ, դրալ դատար, վէ պէլբի գրալատան զիեատէ ասբլզատէ տիր, ֆագաթ պաշդա ճիհէթլէ ասբլզատէլիկի եօգ տուր։

—Տիմէք տիր քի, սիզ մէրգում իլէ թէեհհիւլ իթմէնիզլէ, ուլղունսուզ պիր նիքեահատա պուլունմուշսունուզ։

—Սէվկիւլիւմ Անունցիաթա, օն սէքիզ եաշընատա, վէ նիւրէկինտէն, վէ ֆայտէսի պուլունմատան պիր խանէտան իունվանընատան մատատա, հիչ պիր շէյի օլմաեան պիր ֆագիրէ գբզ իչին ուլղունսուզ նիքեահնէ տիմէք տիր։ Ա՛հ, էկէրչի պէն գրալիչա օլսա իտիմ, գրալբգ թախթքնա միւթահադգ օլան սէվկիւլիւմիւ քէնտի տէրէճէմէ գատար թէրքի իտէր իտիմ,

—Նէ տէրէճէ հէնէճան։

—Խանբը. հէնէճան տէյիլ, մուհասպէթ տիր։

—Էյ պու գատար մէհտէ չայեան զամբն իտի նէ տիր։

—Զէվճիմին իտի մէճհուլ տուր, վէ կէրչի մէրգում, սիզին պուլունսուղունուզ շէհիրտէ տօղմուշ իսէ տէ, պու ճիւմլէ իտիմնի ասլա իշիթմէմիշ օլմայբսընբզ։

—Հայրբյբ մբ տբր։

—Էվվէթ։

—Իտի՞ նէ տիր։

—Օլիվիէ լբ Վէյեան տբր։

Գարմէն, մէմուլին գայրի պիր թարղտա մէղքիւր իտի իշիտինճէ, ըղհարբ հայրէթ իտէճէք իտի իսէ տէ, տերհալ քէնտիյի թօրլաեբպ, մէղքիւր հայրէթինի տէֆ իթտի։

Օլիվիէնին իքի տէֆա էվէնմիշ օլմասը, վէ պու սուրէթլէ քէնտի քէնտիյի, իքի ղէվճէ պանպարա մնխասուս օլան ճէրլասբն էլինէ ատիշմէքքիք դանունը շէտիրինէ թապի իյլէմէսի, կէրչի ինանբլմաեաճադ պիր շէյ իտի իսէ տէ, պու ճիւմլէ շիւպհէնէ մահէլ տատի եօգ կիպի կէօրինիւեօր իտի, չունքի այնի շէհրատ, այնի սինն վէ նամտա իքի քիչի պուլունմասը միւմքին տէյիլ իտի։

Պունատան տա գաթինագար, սապբգ չէնկի գբզբ, մէղքիւր հէնէճանը տէֆ օլուր օլմադ, Տինօրաեա էօյէ սիւալէր իթտի քի, պու սիւալլերէ ճէվապէն ալտբգբ մալիւմաթ վէ թաֆսիլաթատան, Օլիվիէնին իքինճի տէֆա օլարադ թէհհիւլ իթմիշ պատրաստանա ասլա չէքբ վէ թէրէտտիւտ դալմատբ։

—Ա՛հ, տէտի չինկեանէ դբզբ ֆէվգէլատէ պիր սէվինճէյ վէ քէնտի քէնտինէ, օ զանն իտիեօր իտի քի, պէնիմ եէտիմտէ քէնտիսինէ դարշբ իսթիմալ իտէճէք դատար սիլահբմ եօգ տուր տէյի, ֆագաթ պու քէրրէ պանա եէնիաէն սիլահլար վիրէն քէնտիսի օլտու, վէ արթբգ հէր հալտէ դայբքնա ասլա չիւպհէ դալմատբ։ Լաքին էսէֆ իտէրիմ քի, պու սիլահլար, մէրգումանն եիւրէկինէ տէյմէք իչին, գէվալբ Տինօրանընն եիւրէկինատէն կէչէճէք տիրլեր։ Պու պիչարէ դբզճբզաղա ատճբրբմ, վէ քէնտիսինի գուրթարմադ իսթէրիմ, ֆագաթ նէ չարէ քի, միւմքիւն տէյիլ տիր, վէ մէղպուրէյի մահքիւմ գբլան, քէնտինին պահթբ սիւահբ տբր։

Կէրչի Գարմէնին եիւրէկի, թօբլարբն թուճունատան տահա զիեատէ սէրթ պիր մատէնատէն իտի իսէ տէ, պու ճիւմլէ հագբգաթթբ հտին զահիրէ իխրաճ օլմասը իւզէրինէ, արթբգ օ խանէ տէրուինինտէ դալմադ խուսուսունատա պիր ֆէնալբգ հիսս իթտի, չունքի պիր վագբթ մէղքիւր խանէնին սահիպի թարաֆընատան դայրբլարադ, հաեաթբնբ ադնբն սաեէսինտէ գաղանմբշ օլսուղու, վէ պու ճիհէթլէ մէղպուրէեէ չիւքրանիեէթէ պօրճլու պուլունսուղու հալտէ, պու քէրրէ խանէյի մէղքիւրատէ նամուսուղուղա վէ թէրէտտիւտ դալմատբ։

—Ա՛հ, տէտի չինկեանէ դբզբ ֆէվգէլատէ պիր սէվինճէյ վէ քէնտի քէնտինէ, օ զանն իտիեօր իտի քի, պէնիմ եէտիմտէ քէնտիսինէ դարշբ իսթիմալ իտէճէք դատար սիլահբմ եօգ տուր տէյի, ֆագաթ պու քէրրէ պանա եէնիաէն սիլահլար վիրէն քէնտիսի օլտու, վէ արթբգ հէր հալտէ դայբքնա ասլա չիւպհէ դալմատբ։ Լաքին էսէֆ իտէրիմ քի, պու սիլահլար, մէրգումանն եիւրէկինէ տէյմէք իչին, գէվալբ Տինօրանընն եիւրէկինատէն կէչէճէք տիրլեր։ Պու պիչարէ դբզճբզաղա ատճբրբմ, վէ քէնտիսինի գուրթարմադ իսթէրիմ, ֆագաթ նէ չարէ քի, միւմքիւն տէյիլ տիր, վէ մէղպուրէյի մահքիւմ գբլան, քէնտինին պահթբ սիւահբ տբր։

Կէրչի Գարմէնին եիւրէկի, թօբլարբն թուճունատան տահա զիեատէ սէրթ պիր մատէնատէն իտի իսէ տէ, պու ճիւմլէ հագբգաթթբ հտին զահիրէ իխրաճ օլմասը իւզէրինէ, արթբգ օ խանէ տէրուինինտէ դալմադ խուսուսունատա պիր ֆէնալբգ հիսս իթտի, չունքի պիր վագբթ մէղքիւր խանէնին սահիպի թարաֆընատան դայրբլարադ, հաեաթբնբ ադնբն սաեէսինտէ գաղանմբշ օլսուղու, վէ պու ճիհէթլէ մէղպուրէեէ չիւքրանիեէթէ պօրճլու պուլունսուղու հալտէ, պու քէրրէ խանէյի մէղքիւրատէ նամուսուղուղա

վէ էօլիւմէ սէպէպ օլմադատա իտի։ Պինապէրին տէրհալ, քէնտի մէվճուտիեէթիյլէ լէքէլէմէքտէ օլսուղու միւսաֆիրխանէյի թէրք իթմէկէ հաղբրլանարադ,

—Ալլահա բամարլարբդ, պէնիմ կիւզէլ Տինօրամ, ինշալլահ եէնէ կէօրիշիրիւզ, տէտի։

—Պու գատար չաբուզ մուկիտեօրատանուզ։

—Նէ չարէ, լաղբմ տբր, լաքին նէնէ կէլիրիմ։

—Նէ վագբթ։

—Եարբն։

—Նի՞ չին պու ադշամ կէլմէյիզ տէ եարբնա պբրադբեօրատանուզ։

—Զիւնքի պու ադշամ վագթիմ օլամադ։

—Տիմէք տիր քի, պուրատա պաղբ իշլերինիզ վար տբր։

—Էվվէթ։

—Մուհիմմ մի տիր։

—Էվվէթ, հէմ մուհիմմ զէ հէմ էսէֆէնկիզ տիր։

—Էկէր Օլիվիէ իշլերինիզին հիսանի սուրէթտէ պաշա չբգմասը խուսուսունատա սիզէ եարաբմ իտէպիլիր իսէ, օ տախի պէնիմ կիպի քէնտիսինի քէմսի մէմնունիեէթլէ պուուզուրատա ֆիկատա իթմէքլիկէ հաղբր տբր։

—Եու հիսանի թէքլիֆինիզտէն տօլայբ թէշէքքիւր իտէր իսէմ տէ, դապուլինէ մուվաֆֆադ իտէմէմ։

—Եու թէքլիֆի զէվճիմ տուվոկ

թեան տակ կրթութիւն ստացած Հայ երիտասարդութիւնը։

Ինչպէս հինգերորդ դարում Հայ երիտասարդութիւնը գնում էր Յունաստան իր կրթութիւնը ստանալու համար, այնպէս էլ թո՛ղ այժմ մեր երիտասարդութիւնը գնայ Եւրոպա, բարոյապէս մկրտվի մի նոր քաղաքակրթութեան մէջ։ Այն ժամանակ, երբ այդ տեսակները մեծ թւով կը վերադառնան իրանց երկիրը—դրսի զարկեր եւ անխնայ հարուածներ չինականութիւնը պաշտողների վրա անպակաս կը լինեն։

Այն ժամանակ թող կատաղեն մեր չինացիները,—իսկ մենք, եթէ մինչև այն ժամանակ դեռ կենդանի կը լինենք, մեր ամբողջ սրտից կուրախանանք և մեր ամբողջ այժից կը ծափահարենք այդ տեսարանին։ Դ. Ա.

(Մշակ)

Մշակը պատնան Եվրոպի պէնալէրի շաբանը տիդդաթ վէ միութաւա օլտուղու կիպի։ պու պալէատէքի պէնոտի տախի զիեատէսիյէ շաբանը տիդդաթ տը, չինքի, հէմ թէքմիլ սահիլիք տիր վէ հէմ տէ զանն իտէրսին քի, մահզա պիզիմ իչին եաղըմբշ տը։

Եվրէթ, էսէֆ օլունաճադ, վէ հատուէն զիեատէ էսէֆ օլունաճադ պիր հալ տիր պու, միլէթիմիզ, հէր նէրէտէ, վէ հէր դանղի տէվլէթ թօրրաղընտա պուլունսա, զանն իտէրսին քի, եէնի մէպտէ, եէնի գախտէ, վէ եէնի էֆքեարլարը ասլա գապուլ իթմէմէքլիկէ պիր եէմին իթմիշ տիր, քիմ քի եէնի պիր շէյ եարար, եէնի պիր խըտմէթ իստը, վէ սահիհէն միլէթիմիզին մէնֆաաթընա չալըշըր իսկ, օնա դարշը հէր նէվի հագարէթի վէ ատավէթի իճրա իթմէքլիք իչին, հէր սընըֆըմըզ իչինտէ կիզլի վէ աչիքեար վէ զայէթլէ դավի սուրէթտէ պիր իթթիֆադ վար տը, անինտէ, ալիմ, ճահիլ, զէնկին, ֆագիր, կէնճ վէ իխթիսար պիրլէշմէքտէ վէ քեաֆֆէսի պիրտէն «ի խաչ՝ հան ղդա, ի խաչ հան ղդա» պաղրըշմագտա տը։

Վէ, էն զիեատէ էսէֆ օլունաճադ պիր շէյ տէ շու տուր քի, վագտա, հէր՝ միլէթտէ, վէ ալէլխուսուս էսկի վագըթլարտա, պու հալ կէօրիւլէկէլէմիշ տիր, լաքին, պիզիմ իլէ պաշդա միլէթլէրին արասընտա շու ֆարդ վար տը քի, պաշդա միլէթլէրտէ, շիմտի մէղքիւր նամքէօրիւք էքսիլէրէք, մեդատիրշինասլըդ իլէրու կիթմէկէ պաշլատըղը թագտիրտէ, պիզտէ իսկ, մուղայիրի օլարագ, նամքէօրիւք իլէրու կիթմէքտէ, վէ շարլաթանլար, ճիղվիթլէր, եալանճըլար, միտահէնէճիլէր վէ արբաղլար հիւսնի թէվֆիճիւհ պուլտուգլարը կիսլի, պաշդա միլէթլէրտէ հիչ տէյիլ իսկ, դասը ու հայսիյէթ թանքեան պիր ուֆագ թագքմ բէյտա օլարագ, միլէթինէ խըտմէթ իտէն իլէ պիրլիքտէ ճէնկլէշիկի հալտէ, պիզտէ իսկ, մեղքիւր թագքմքն հիչ պիր եարտըմ վէ մուավէնէթ իտէրէք ճէնկլէշմէտիկի շէյլէ տուրսուն, սէօնի պիլէ չըդարմագլըղա գօրգմագտա տը, վէ հալիյլէտէ միլէթէ եէնի էֆքեար վէ եէնի դախտէ վագ իտէնլէր, վէ խալիսանէ խըտմէթ իյլէյէնլէր, պիզիմ կիպի պիւթիւն պիւթիւն եալքընըզ դալմագտա, վէ չօգ տէֆտառա մէյլուս օլարագ պիր թարաֆա չէքիլմէքտէ, վէ միլէթիմիզ տէ էսկի քէօրիւկիւնտէ տեվամ իտէրէք, կիւնտէն կիւնէ խարապէյէթէ եագլաշմագտա տը։

Զբգան ճումա իրթէսի կիւնիւ, միլէթիմիզին Անթիհասունիսթ գըսմը էֆրատընտան պաղը բէհապէյն իլէ ավամտան պիր խայլի խալգ, չէնտ նէֆէր գատընլար տախի պէրապէրլէրինտէ օլտուղու հալտէ, Պապը Ալիեէ պիլ աղիմէ, պաշ վէքիլ բաշա հաղրէթլէրինէ պիր արզուհալ թագտիմ իթմիշլէր, վէ պունտա, հուգուգ վէ էմլաքը միլիեէլէրինէ Հասունիսթլէր թարաֆընտան թասալլութ օլունտուղու կիսլի, հաթթա ի.քի կիւն էվվէլ Սամաթեա քիլիսէսինին ճէպրէն ալընտըղը, վէ պիր կիւն էվվէլ տախի Պէյօղլունտա Ս. Յովհան Ոսկեբերան քիլիսէսի իւղերինէ թասալլութ օլունաճադ ի.քէն, համտ օլուն պունուն էնիւ պիր թագրիսլ ալընմըշ օլտուղունու, վէ արթըդ էմնիյէթլերի գալմատըղընտան, չօլուդ չօճուդ վէ դատընլարը.յլա, քիլիսէ վէքէմլաքլերինի կիճէ վէ կիւնտիւզ պէքլէմէեէ մէճբուր օլտուգլարընը, վէ քէնտիլէրինին Պապը Ալիճէ թանըմըշ հիչ պիր խտարէսի պուլունմատըղընտան, ումուրը մուհիմմէ վէ եէվմիեէլէրինին ըույէթ իտիլէմէմէքտէ օլտուգունու պէեան, հալ պու քի խուսուսաթը մէղպուրէ ատալէթ վէ մերհամէթի սէնիյէճէ ասլա վէ դաթման ճայիղ օլամաեաճաղընտան, շու հալէրին հէման պիր չարէսինէ պագըլմասընա հիմմէթ պույրուլմասընը, հանի ումուր վէ խուսուսաթը եէվմիեէլէրինէ պագըլմագ իւղրէ, քէնտիլէրինէ մուվագգաթէն պիր խտարէ միհրի վէրիլմէսինի, վէ պալէատէ դիքը օլունան ույղունսուղլուգլարընը էօնիւ ալընմասընը խութիտա իյլէմիշլէր տիր։ Պունուն իւղերինէ պաշ վէքիլ բաշա հաղրէթլէրի տախի, պու մէսելէ բաղար իրթէսի կիւնիւնէ դատար մէճլիսի վիւքէլասա թահթը թէղէքիւրէ դօնուլաճաղընտան, եէվմի մէղքիւրտէ կէլիպ, օլ պապտէ վէրիլէճէք դարարը դաթիյի ախզ իթմէլէրինի պէեան պուեուրմուշլար, վէ Զապթիէէ նաղբը Հաֆըզ բաշա հաղրէթլէրի տախի, օլ կիւնիւ Պապը Ալիտէ պուլունտուգլարընտան, միշարիլէյհ տախի, դարարը մէղքիւրուն իթասընա տէկին, Հասունիսթ վէ Անթիհասունիսթլէրին եէտէրինտէ դալան քիլիսէ վէ էմլաքը սայիրէնին -բ-բ- ֆ--- հալինտէ դալաճաղընը թէէմին իթմիշլէր տիր։

Մէղքիւր էմր ու ճէվապ մուճիպինճէ, տիւնքի բաղար իրթէսի կիւնիւ, գըսմը մէղպուր էֆրատընտան սէքիզ ան քիշի, էվվէլճէ մուդարրեր օլտուղու իւղրէ, Զապթիէէ նաղբը բաշա հաղրէթլէրի տախի պիրլիքտէ օլտուղու հալտէ, եէնէ Պապը Ալիեէ կիտիպ, Զապթիէէ նաղբը բաշա հաղրէթլէրի, պաշ վէքիլ բաշա հաղրէթլէրինէ նէզտինէ կիթմիշ, վէ պիր աղ միլադամատան սօնրա, տիշարը չըգըպ, պու կիւնքի մէճլիսի վիւքէլասա եէնէ մէսելէյի մէղպուրէ միզաքէրէ օլունաճաղընտան, վերիլէճէք դարարընը քէնտիլէրինէ պիլտիրիլմէսի իչին, խասսէթէն թէղքէրէլէր կէօնտերիլէրէք, Անթիհասունիսթ միթէպերանընընը, պու կիւնքի ուալը կիւնիւ իչին Պապը Ալիեէ տավէթ օլունմուշ օլտուղլարընը, Անթիհասունիսթ գըսմը թարաֆընտան Պապը Ալիեէ կէլմիշ օլան մէղքիւր հէյէթի մէպուսէեէ թէպլիղ իյլէմիշ տիր։

* *

Զբգան հաֆթա իչինտէ, Անթիհասունիսթլէր թարաֆընտան Պապը Ալիեէ վերիլմիշ օլան բրօթէսթանտէեէ ճէվապէն, մէճլիսի վիւքէլա ճանիպինտէն, Ատիեէ նէզարէթինէ իթա օլունմագ իւղրէ, Անթիհասունիսթլէրէ վէրիլէն մէօհիւրլի թէղքէրէ, նէզարէթի միւշարիլէյհատա թագտիմ օլունմուշ իսկ տէ, ճէվապը իչին պիր գաչ տէֆա նէզարէթէ կիտիլտիկինտէ, Սայիտ բաշա հաղրէթլէրի օրատա օլմատըղլարընտան, հէնուզ հիչ պիր ճէվապ ալընմամըշ տը։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Իշ պու տօղսան պէշ սէնէյի մալիէսի պիւճէսի, խալահաթը մալիեէ գօմիսիօնունճա թէրթիպ վէ թանզիմ օլունուպ, մէճլիսի մախսուսը վիւքէլաճա թէտգիգ վէ դրաաթ օլունտուգտան սօնրա, իրատէյի սէնիյէսի խութիհսալ օլունմագ իւզրէ, խաքիրայի հաղրէթի Ճահանէեէ արզ օլունարագ, իճրայի իճապը խուսուսունա իրատէյի սէնիյէյի հաղրէթի Բատիշահի միութաալիգ պույրուլմուշ իտի։ Պու սէնէ պիւտճէսինտէ, մէսարիֆաթը ատիեէյի ումումիեէ իլէ վարիտաթ մուվազէնէ օլունտուգտա, 152 միլեօն 700 պու դատար պին ղրուշ աչըգ կէօրիւնտիւկինտէն, պունուն դաբատըլմասը իչին, մէսարիֆաթը ֆէվդէլատէնին թէտրիճէն վէ քիւլլիէն իմհասընա չալըշըլմագա պէրապէր, մէսարիֆաթը ատիեէյի ումումիեէ եէքիւնիտէն հէր տայիրէ վէ իտարէ թախսիսաթընընն եիւզտէ ծնու տէրէճէսինտէ օլմագ իւզրէ, իշ պու մահը իլուլտան իթիսարէն, թէնզիլաթ իճրա օլունմագ իւզրէ, իճապ իտէն տայիրեեէ մէզունիյէթ վերիլտիկինէ, վէ ումում մուպաահաթըն պիր սուրէթի հասէնէ վէ մերպուրթտէ իճրասը իչին, ըէյիս վէ աղասը հէր տայիրէտէ միւպաահաթ իչէրինտէ պուլունմուշ միւսթադիմ մէմուրին իլէ միւթէպէր թիւճճարանտան միւբէքքեղ օլմագ իւզրէ, միւպաահաթը ումումիեէ մէճլիսի նամքյլա պիր մէճլիս թէշքիլ իտիլէճէկինէ, վէ պիւտճէ խարիճինտէ ֆէվդէլատէ պիր մասրաֆ իխթիեարընա մէճպուրիեէթ կէօրիւնէճէք օլուր իսկ, պունուն քեամիլէն գարշըլըղը պուլունմագաբյրն խթիեար օլունամահաճաղընա, վէ պիւտճէ խարիճինտէ պիր իրատ պուլունուր իսկ, պունքն այնտ օլտուղու տայիրէ վէ եա իտարէճէ եիւզտէ երկիրմի պէչինին մէվատտը նաֆատաեա թախսիս օլունճաղընա տայիր պիլճիմէ նէզարէթլէր իլէ վիլաեաթա թամիմէն թէղաքիր վէ թահրիրաթը սամիեէ եաղըմագ իւզրէ օլտուղու մէսմու տուր։

(Ճերիտէյի Հավատիս)

—Կէչէն ճումա իրթէսի կիճէսի մապէյնի հիւմանուտա պիր զիեաֆէթ վերիլիպ, պատէհու պիր մէճլիս ագտ օլունմուշ, վէ վիւքէլայի ֆիխամտան պաշգա, վիւքէլայի սաալըդատան սատրը էսպագ Մահմուտ Նէտիմ բաշա հաղրէթլէրի իլէ Նամըգ բաշա, խասսա միւշիրի Տէրվիշ, բուսումաթ էմինի Սապրի, Սիւպհի, Նիւսրէթ, Իսմայիլ Հաղգը, Ֆուատ, վէ Ահմէտ ճէլալ բաշալար, վէ Վիտինլի Թէվֆիգ վէ Ասքի բաշալար հաղարաթընքն, տավէթի մախսուսսէ իւզերինէ մէճլիսի մէղքիւրուն միւզաքէրատթընտա հաղրը պուլունմուշ օլտուգլարը, վէ պու մէճլիսատ ումուրը մանիեեէ միւթաալիգ միւզաքէրաթի օլտուղու իշիտիմիշ տիր։

—Պիրի վարիտաթա, վէ տիկէրի մէսարիֆէ նէզարէթի իթմէք իւզրէ լէքի գօմիսիօն թէշքիլի մէճլիսի մախսուսը վիւքէլաճա թէնսիպ պույրուլարագ քէյֆիեէթին խաքիբայի Ճահանէտէն իսթիզան օլընմագ իւզրէ արզա կիթմիյի իշիտիմիշ տիր։

—Կէչէն բաղար կիճէսի սաաթ պէշ գարարլարընտա Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա Կլավանէ սոգաղընտա Ֆրանսա տէվլէթի թէպասընտան սարրաֆ Լորանտօնքն միւթասարրըֆ օլտուղու, վէ տէրուունինտէ պուլունան Նունան տէվլէթի թէպասընտան Նօրկինին միւթէճիրէն պուլունտուղու քեարկիր լոգանթասընտան ատէշ զուհուր իլէ իթթիսալինտէ պուլունան Ֆլամ նամդաղինօնա սիրաեէթլէ եալքընըզ մէղքիւր լոգանթա վէ գաղինօ միւհթէրէկ օլտուղու հալտէ պատըրըմըշտը։

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԱԹԱ

ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ԹԱՆՈՍԵԱՆ

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱԼԱՐԸ

Լօնտրա, 29 Սեպտեմբեր

Ինկլիզ գոնսոլտի	97-13/16
Էսհամը Ուսմանիէ աչըլը	11-9/16
» » դաբանտը	11-11/16
1865 Իսթիդրաղը	14-1/2
1869 »	13-3/4
1871 »	57-
1872 (Պոն տիւ Թրէզոր)	21-1/2
1873 »	13-
1877 »	65 3/4
Օսմանը Պանդասը	10-7/8
Ռուսիա իսթիդրաղը 1873	88-1/4
Մըսըր իսթիդրաղը պիրլէշմիշ	50-5/8
» իմթիեազը (չըմէնտ.)	77-
Խըտիվիեէ	
Տաիրա սանիեէ	61-1/4
Մըսըրըն Բոչիլտ իսթիդրաղը	82-3/4
1877 Մաճարիսթան էսհամը	83-
Գամպիս Բարիզ 3 այ վատէ	

Բարիս, 29 Սեպտեմբեր

Ֆրանսըզ ֆոնտսու 3 %	83-32 1/2
» » 5 %	118-70
» » 3 % Ամ-	
մորթիսմանը	86-45
Էսհամը Ուսմանիէ աչըլը	11-75
» » դաբանտը	11-87 1/2
1865 Իսթիդրաղը	74-37 1/2
1869 »	69-
1873 »	64-
Ռումէլի չըմէնտ. թահվիլա.	46-75
Օսմանը Պանդասը	524-37 1/2
Գրէտի Լիոնէ	940-
Իթալիա ֆոնտսու	95-
Ռուս ֆոնտսու 5 % (1877)	92 1/8
Մըսըր իսթիդ. պիրլէշմիշ	255-
Իսբանեա խարիճի իսթիդրաղը	15-1/4
Գամպիս Լօնտրա իւզերինէ	25-32

Բարիս, (Պուրսար) 22 Սեպտ.

Ֆրանսըզ ֆոնտսու 3 %	
Էսհամը Ուսմանիէ	

Վիէննա, 22 Սեպտ.

Ագիո	
Լօնտրա իւզերինէ դամպիա	
Ռումէլի տէմիր եօլ թահվիլաթը	

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

—

Էսհ. Ուսմ. Սեպտ. 17 ազշմ. դր.		12-02
» » Սեպտ. 18 սպհ. աչ.		12-26
» » Էն եիւքսէք		12-29
» » Էն աշաղը		12-27
» » Սաաթ տէ		12-28
1863 Իսթիդ. (Մութօն) 6 % ֆ.		
1865 » » 6 % ֆ.		
1869 » (Բինար) 6 % ֆ.		66-
1872 » (Պոն տիւ Թրէզոր		21-1/2
1873 » (Բինար) 6 % ֆ.		
Ռումէլի չըմէնտիէր		44-3/4
Ռէքոր	ֆ-բ-	2-1/2
Հէվալէսիզ	ֆ-բ-	45-
Ագէ ֆայիզի	%	-10

—

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻԵԱԹԸ

Գրէտի ժէնէրալ 6 %	4-
Սոսիէթէ ժէն 6 %	4-3
Իսթանպոլ Պանդասը	3-26
Սոսիէթէ Օթօման	3-2
Թրամվայ 5 %	4-15
Լավրիօմ (մատէն)	64-

—

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՐԻԱՋԱՍԸ

Օսմանը լիրասը 100 ղրշտան	Ղ.ջ. Փ.
Ինկլիզ լիրասը	109-28
Ֆրանսըզ ալթունու	87-20
Բօլ	80-
Գրիմից ալթունու	51-15
Պէեաղ մէճիտիյէ ֆարդը	6-25
Մէթալիք	118-
Պէչիք	117-20
Պագըր	520-
Դարպօն դայիմէսի գարիք	8-75

—

ԳԱՑՄԷՆԻՆ ՐԻԱՋԱՍԸ

Լին եիւքսէք	750-
Լին աչաղը	757-20
Սաաթ 5 տէ	745-

—